

Rätten till tryggt boende

Projektet har identifierat metodstöd och kvalitetsindikatorer inom kommunal vård för att kunna uppleva trygghet i boendet. Att veta till vem man skall vända sig för att framföra synpunkter, att relationen till personalen är god samt att denna lyssnar skapar trygghet. Att själv få bestämma vem som kommer och att få återkoppling efter läkarbesök är viktigt. Regelbunden genomgång av läkemedel är viktigt både för personen själv men också för att undvika avvikelser vad gäller läkemedelshantering. Att se och höra är avgörande för att uppleva trygghet men också för att inte ramla varför hjälp med syn- och hörsel hjälpmedel är nödvändigt. Lika viktigt är att övriga hjälpmedel fungerar. Belysningen i hemmet är något som har varit framträdande i denna studie, att ljuset fungerar och nya innovativa lösningar för belysning i hemmet efterfrågas. Att använda en mobil applikation var en trygghet för äldre och något som bör utvecklas.

"Ett tryggt boende på äldre dar"

År 2013 beviljades forskningsmiljön "Äldres Hälsa och Livsvillkor" vid Institutionen för Hälsovetenskap och Medicin, Örebro universitet, medel från Länsförsäkringar för att bedriva ett deltagarbaserat forskningsprojekt. Projektet har genomförts i samarbete med vård- och omsorg, Örebro kommun där äldre personer, anhöriga, hemvårdspersonal, sjuksköterskor, chefer och forskare har samarbetat.

Datainsamling

Datainsamlingen har bestått av intervjuer med äldre personer, anhöriga, personal och chefer. Deltagande observationer har genomförts under kvälls- och nattetid där forskare har följt hemvårdspersonalen i deras arbete när de besökt äldre personer som har hemvård i ordinärt boende. Resultatet har utvecklats över tid genom att forskare, efter en preliminär sammanställning av insamlad data, har återvänt till studiedeltagarna. En enkätstudie har genomförts där 290 äldre personer i eget boende

och inskrivna i hemvården har besvarat frågor om upplevelse av trygghet. En pilotstudie har genomförts där de äldre har besvarat trygghetsfrågor i en mobil applikation. Avvikelser relevanta till trygghetsaspekter har studerats och metodstöd och kvalitativa indikatorer har arbetats fram i en referensgrupp där alla parter medverkat tillsammans med en representant från

Metodstöd för ett tryggt boende

- Arbeta för att äldre personer ska kunna lita till sig själv, fatta egna beslut och kunna påverka den vård som ges. För att göra detta möjligt krävs tydlig information på olika sätt så att den äldre personen vet hur han/hon går tillväga för att framföra sina klagomål.
- Arbeta relationsbaserat för att skapa en relation mellan den äldre och personalen så att rutiner kan utföras som den äldre önskar. Den äldre bör om möjligt få träffa samma personal.
- Arbeta identitetsbefrämjande så att den äldre personens vanor och rutiner följs.
- Få stöd och hjälp vid skötsel av syn- och hörselhjälpmedel, vilket ska framgå tydligt i genomförandeplanen och skrivas i TES.
- Kontinuerlig översyn av hjälpmedel och belysning för att undvika fallrisk.
- ADL-status behöver utföras på kvällar och nätter samt riktade insatser från arbetsterapeut göras som stöd till kvälls- och nattpersonal.
- Det behöver bli tydligt i verksamheten om vikten av att i varje möte bekräfta den äldre personen för ökad självkänsla och ökat självförtroende. Att arbeta förebyggande för detta innebär att personalen behöver arbeta både relations- och situationsbaserat.
- Läkemedel bör inte sättas ut utan att först ha diskuterats med den person det berör och sjuksköterskan ska alltid återrapportera till den äldre efter rondan.

- Samverkan med anhöriga skall utvecklas.

SLUTSATSER

Goda exempel och lösningar till hinder har studerats under kvälls- och natt arbete inom kommunen i ett nära samarbete mellan alla aktörer för att finna metodstöd och kvalitetsindikatorer för trygghet. Att identifiera, analysera bakomliggande orsaker till risk för fall och följa upp och utvärdera vidtagna åtgärder är ett utvecklingsområde. Detta leder också till att äldre personer behöver få möjlighet att träna för att vidmakthålla sin muskulatur. Hjälpmedel för detta behöver utvecklas. Att se och höra är avgörande för att uppleva trygghet men också för att inte ramla varför hjälp med syn- och hörsel hjälpmedel är nödvändigt. Lika viktigt är att övriga hjälpmedel fungerar som är nödvändiga för att klara det vardagliga livet. Belysningen i hemmet är något som har varit framträdande i denna studie, att ljuset fungerar och nya innovativa lösningar för belysning i hemmet efterfrågas. Att använda en mobil applikation var en trygghet för äldre och något som bör utvecklas. Dock ser vi att införandet av en applikation behöver göras redan vid inskrivning i hemvård så att den kan bli en naturlig del i vardagen.

Läs mer

<http://www.oru.se/Forskning/Forskningsmiljoer/miljo/MH/Aldres-halsa-och-livsvillkor/>

Rapport [Ett tryggt boende på äldre dar](#)

Kontakter

Doc. Annica Kihlgren

Äldres Hälsa och Livsvillkor, Institutionen för hälsovetenskap och medicin, Örebro universitet.

Tel: 019/ 30 14 96, Mob: 070/651 05 46

Annica.kihlgren@oru.se

Med Dr. Inger James

Äldres Hälsa och Livsvillkor, Institutionen för hälsovetenskap och medicin, Örebro universitet.

Tel: 019-30 10 95, Mob: 070/658 41 38

Inger.james@oru.se

Text av: